

جشن نامه
بهرام بیضایی

- سالشمار زندگی و آثار بهرام بیضایی
- سر زدن به خانه‌ی پدری / بهرام بیضایی
- در چند و چون معاصر بودن / حمید امجد
- پیام شادباشی از فراسوی دریاها / دکتر جلیل دوستخواه

سیالشماری زندگی و

آثار پیرامون بیضایی

۱۳۱۷ - پنجم دی ماه؛ تولد در تهران

۱۳۳۴/۳۷ - فرار از مدرسه به سینما. کشف سینمای جدی بر پردهی سینماها؛ و جستجوی بعدی آن در سینه کلوب تازه پا گرفته. کنجکاوی در فیلم و نمایش. کوشش بیهوده برای دست یافتن به دوربین فیلم برداری. نگارش دو نمایشنامه با زبان تاریخی در سالهای آخر دبیرستان. معافیت از خدمت نظام در قرعه کشی. نگارش نسخه‌ی اول «آرش» [برخوانی].

۱۳۳۸/۴۰ - دنبال کردن سینمای جدی بر پردهی سینماهای همگانی و آن چه که پس از تعطیل سینه کلوب، به طور منظم تر در کانون فیلم متمرکز بود. دنبال کردن سینمای جدید ایران که از لا به لای فیلم‌های کوتاه آشکار می‌شد. دنبال کردن نمایش جدید ایران که لا به لای نمایش‌های تلویزیونی و گاهگاه بر صحنه خود را نشان می‌داد. انتشار نوشته‌هایی درباره‌ی سینما در نشریه‌ی «علم و زندگی». مطالعه در نمایش شرقی. توقف یک ساله پشت در دانشگاه و مطالعه در ادبیات ایران؛ جستجو در شاهنامه و فرهنگ پیش اسلامی؛ در اساطیر و مردم‌شناسی؛ کنجکاوی در نشر فارسی؛ کاوش در نقاشی ایرانی در جستجوی بیان تصویری یک فرهنگ. نگارش «ازدهاک» [برخوانی] و نسخه‌ی گسترده‌تر «آرش» [برخوانی]. ورود به دانشکده‌ی ادبیات دانشگاه تهران.

استخدام در اداره‌ی کُل ثابت اسناد و املاک دماوند. شبیه خوانی و تقلید را کشف می‌کند به عنوان مهم‌ترین شکل نمایشی غیر غربی ایرانی، با قدرت و ظرفیتی در خور برای طرح مسایل امروزی. ترک دانشگاه، انتشار نوشته‌هایی درباره‌ی فیلم و نمایش در مجلات هنری و ادبی و روشنفکری؛ و درباره‌ی موسیقی فیلم در مجله‌ی «سوزیک». انتشار اولین نوشته‌ها درباره‌ی تعزیه در مجله‌ی هنر و سینما و گاهنامه‌ی آرش. کوشش بیهوده برای ساختن فیلمی کوتاه که طرح آن بعدتر چاپ می‌شود. انتقال از دماوند به تهران. کار روی برخوانی بی‌نامی درباره‌ی سازنده‌ی جام جهان نما و سرنوشتش به زبان سنگنوشته‌های باستان.

۱۳۴۱ - نگارش طرح فیلم کوتاه «خوابگرد». ساختن [و فیلم‌برداری] یک فیلم هشت میلیمتری چهار دقیقه‌ای سیاه و سفید با مخارج صفر. انتشار پژوهش‌های «نمایش در ایران» در مجله‌ی موسیقی. انتقال از اداره‌ی کُل ثابت اسناد و املاک به اداره‌ی هنرهای دراماتیک ازیر پوشش اداره‌ی کُل هنرهای زیبا که بعدها می‌شود اداره‌ی برنامه‌های تئاتر ازیر پوشش وزارت فرهنگ و هنر. آشنایی نزدیک با گروه‌های نمایش جدید و همکاری به عنوان مدیر صحنه، دستیار کارگردان، طراحی صحنه و لباس، ویراستار متن. انتشار مقالات نقد و پژوهش در گاهنامه‌های آرش و کیهان ماه. فیلم‌برداری اتفاقی و کار با دوربین‌های قرضی دوستان [هشت م م (رنگی) و شانزده م م (سیاه و سفید)] و تجربه‌ی مهم تدوین هنگام فیلم‌برداری.

- نگارش تک پرده‌ای «مترسک‌ها در شب» و خیمه شب‌بازی «عروسک‌ها» که با هم و یک جا منتشر می‌شود.

- نگارش «غروب در دیاری غریب» [نمایش عروسکی دو صحنه‌ای].

۱۳۴۲ - دنباله‌ی انتشار پژوهش‌های «نمایش در ایران» در مجله‌ی موسیقی.

- نگارش «قصه‌ی ماه پنهان»؛ و انتشار «سه نمایشنامه‌ی عروسکی» [برای بازیگران زنده]

شامل: «عروسک‌ها»، «غروب در دریای غریب»، و «قصه‌ی ماه پنهان».

- نگارش «پهلوان اکبر می‌میرد» [نمایشنامه].

- نگارش «رگبار» [نمایشنامه‌ی بلند دو صحنه‌ای] که تنها یک بار، سال بعد، در جمعی

کوچک خوانده شد.

- چاپ «آرش» [برخوانی] در کتاب کیهان شماره‌ی ۳ که پیش از انتشار تعطیل شد!

۱۳۴۳ - اجرای «غروب در دیاری غریب» توسط گروه هنر ملی و به کارگردانی عباس جوانمرد

در تلویزیون ایران.

— نگارش «هشتمین سفر سندباد» [نمایشنامه].

— انتشار پژوهش‌های «نمایش در ژاپن» [ترجمه‌ی متن‌ها با همکاری داریوش آشوری و سهراب سپهری] در مجله‌ی موسیقی و سپس انتشار جداگانه‌ی همان.

— اجرای «غروب در دیاری غریب» و «قصه‌ی ماه پنهان» بر صحنه، در مناطق نفت‌خیز جنوب کشور، توسط گروه هنر ملی و به کارگردانی عباس جوانمرد؛ که در آن‌ها نویسنده، کار مدیر صحنه را دارد.

۱۳۴۴ — «غروب در دیاری غریب» و «قصه‌ی ماه پنهان» توسط گروه هنر ملی در جشنواره‌ی تئاتر ملل پاریس [تالار شهر - سارابرنارد] به نمایش در می‌آید. این ضمناً نخستین سفر نویسنده به خارج است [بیست روز] که در اجرای برنامه، مدیر صحنه‌ی نمایش است.

— ازدواج با منیر اعظم رامین فر.

— اجرای صحنه‌ای «پهلوان اکبر می‌میرد» توسط گروه هنر ملی و به کارگردانی عباس جوانمرد در تالار بیست و پنج شهر یور که بعدها می‌شود تالار سنگلج.

— راندنش چون عضوی ناسازگار، و برای شغلی که هرگز مشخص نشد، به رادیو.

— انتشار جداگانه‌ی «نمایش در ایران» [پژوهش].

— نگارش طرح فیلمنامه‌ی «مرد و میدان».

۲۰

۱۳۴۵ — نگارش و انتشار «دنیای مطبوعاتی آقای اسراری» [نمایشنامه].

— نگارش و انتشار «سلطان مار» [نمایشنامه].

— پس فرستادن عضو ناسازگار از رادیو به اداره‌ی برنامه‌های تئاتر.

— ارسال یک ماهه‌ی نویسنده - و دو سه نمایشنامه‌نویس دیگر - هر یک به شهرستانی برای الهام گرفتن از زندگی مردم شهر و روستا؛ و نگارش نمایشنامه‌ی عرضه‌شده‌ی «گزارش به بالانشینان».

— تولد نخستین فرزند؛ نیلوفر.

— نخستین کارگردانی نمایش؛ «عروسک‌ها» [یکمی از «سه نمایشنامه‌ی عروسکی»] در گروه هنر ملی اولین و آخرین کار تلویزیونی‌اش [که سال بعد، از تلویزیون ملی ایران پخش می‌شود].

۱۳۴۶ - دو طرح فیلم مستند/ داستانی او «میر نوروزی» و «شمر» در تلویزیون ملی ایران گم می‌شود.

- نگارش تک پرده‌ای‌های «ضیافت» و «میراث» و کارگردانی آن‌ها برای گروه ملی که در تالار بیست و پنج شهریور بر صحنه می‌آید.

- نگارش «چهار صندوق» [نمایشنامه].
- انتشار «ضیافت» در ماهنامه‌ی پیام نوین؛ و «میراث» در کتاب نمایش، و «چهار صندوق» در آرش؛ گاهنامه‌های فرهنگی و روشنفکری تهران.
- انتشار «ازدهاک» [پرخوانی] در ماهنامه‌ی پیام نوین.
- تولد فرزند دوم: ارژنگ؛ و مرگ او در صدروزی.

۱۳۴۷ - یکی از پایه‌گذاران و اعضای اصلی «کانون نویسندگان ایران».

- نگارش «ساحل نجات» [نمایشنامه].
- راندنش چون عضوی ناسازگار به فرهنگ و هنر اصفهان؛ درگیری‌های پی در پی، قطع حقوق، و بازگشت بی‌نتیجه به تهران پس از شش ماه.

- سه فیلمنامه‌ی چهل دقیقه‌ای او برای مجموعه‌ی تلویزیونی سزکار استوار با نام‌های «روز باشکوه»، «بیزار»، «ملاقات» توسط تهیه‌کننده سنگین و فرهنگی خوانده می‌شود؛ و پیش از پیوستن به جمع کارهای بی‌مزد نویسنده‌اش، در تلویزیون ملی ایران گم می‌شود.

- نگارش «دیوان بلخ» [نمایشنامه].

- نگارش «در حضور باد» [نمایشنامه‌ی کوتاه].

۱۳۴۸ - نگارش «گمشدگان» [نمایشنامه].

- انتشار «نمایش در چین» [پژوهش؛ همراه با سه نمایشنامه‌ی چینی ترجمه‌ی داریوش آشوری].

- کارگردانی «سلطان مار» برای گروه هنر ملی، و اجرای آن بر صحنه‌ی تالار بیست و پنج شهریور [تالار سنگلج بعدی]؛ و گرداندن آن در صحنه‌های شهرهای شمالی کشور.
- همکاری با دانشگاه تهران، به درخواست دانشجویان و استادان رشته‌ی هنرهای نمایشی دانشکده‌ی هنرهای زیبا، به عنوان استاد مدعو.

۱۳۴۹ - نگارش «راه توفانی فرمان پسر فرمان از میان تاریکی» [نمایشنامه]؛ که بعدتر در کیهان

سال و سپس تر جداگانه منتشر می‌شود.
- نگارش «حقیقت و مرد دانا» [روایت]؛ که سپس تر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان آن را منتشر می‌کند.

- کارگردانی فیلم کوتاه «عمو سیلو» به دعوت کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.
- نگارش دو طرح فیلم بلند: «شغل» و «سه شاهد».
- نگارش «عیار تنها» [فیلمنامه].
- نگارش «رگبار» [فیلمنامه].

۱۳۵۰ - به پایان رساندن نخستین فیلم بلند؛ «رگبار»؛ پس از چند تعطیلی نخواست.
- نگارش «نمایش در هند» و تکثیر بخش‌هایی از آن نمایش سنسکریت / کاتاکالی، به عنوان جزوه‌ی درسی دانشگاهی.

۱۳۵۱ - تولد سومین فرزند؛ نگار.
- نگارش «سفر» [فیلمنامه کوتاه].
- نگارش «غریبه و مه» [فیلمنامه].
- نگارش طرح اولیه‌ی «اشغال» برای فیلم.
- کارگردانی فیلم «سفر» [کوتاه].
- آغاز کارگردانی «غریبه و مه» در پایان سال.

۱۳۵۲ - پایان فیلم‌برداری «غریبه و مه» پس از چند تعطیلی نخواست.
- استعفا از عضویت «اتحادیه‌ی هنرمندان سینما»، با دیگر پایه‌گذاران «کانون سینماگران پیشرو».

- ساختن فیلم کوتاهی درباره‌ی مرگ بر اساس نقاشی مانده از یک اعدامی [انامام؛ و یکجا گم شده].
- انتقال از اداره‌ی برنامه‌های تئاتر به دانشگاه تهران به عنوان استادیار تمام وقت نمایش دانشکده‌ی هنرهای زیبا، و مدیریت رشته‌ی هنرهای نمایشی به خواست دانشجویان.

۱۳۵۳ - استعفا از «کانون سینماگران پیشرو».
- نگارش فیلمنامه‌ی کوتاه «ساز» براساس داستانی از نصرت‌الله نویدی که در کانون پرورش

فکری کودکان و نوجوانان گم شد.

— نگارش طرح فیلمنامه‌های کوتاه «شغل دو»، «شغل سه» و «شغل چهار» که سالها بعد از ترکیب آن‌ها فیلمنامه‌ی سه قصه‌ای «چشم انداز» به دست آمد.
— نگارش طرح «قصه‌های میر کفن پوش» و نگارش کامل داستان پایانی آن.

۱۳۵۴ — نگارش «حقایق درباردهی لیلا دختر ادریس» و کوشش بی‌هوده برای ساختن آن.

— نگارش «چریکه‌ی تارا» [فیلمنامه].

— نگارش طرح «مسافران» برای فیلم.

۱۳۵۵ — نگارش فیلمنامه‌ی «آهو، سلندر، طلحک و دیگران».

— نگارش فیلمنامه، و کارگردانی فیلم «کلاغ».

۱۳۵۶ — نگارش «نُدبه» [نمایشنامه] و کوشش بی‌هوده برای اجرای آن.

— نسخه‌ی اول «نگارش جاننا و بلا دور» برای سایه‌بازی.

۱۳۵۷ — از سخنرانان «ده شب» نویسندگان و شاعران روشنفکر ایران.

— کارگردانی «چریکه‌ی تارا» — با تعطیلی بلندخواسته میان کار — برای «گروه فیلم لیسار» که توسط سازندگان اصلی همین فیلم در قلعه‌ی لیسار پایه‌گذاری شده و توقیف آن تا امروز.

— نگارش «نوشته‌های دیواری» [نمایشنامه].

— کناره‌گیری از کانون نویسندگان ایران.

۱۳۵۸ — نگارش نمایشنامه‌ی «مرگ یزدگرد»، و کارگردانی آن بر صحنه‌ی تالار چهار سو، با

بازیگران حرفه‌ای و غیر حرفه‌ای فارغ‌التحصیل رشته‌ی نمایش دانشکده‌ی هنرهای زیبا.

— نگارش کامل فیلمنامه‌ی «قصه‌های میر کفن پوش».

— نگارش فیلمنامه‌ی «داستان باور نکردنی» در نسخه‌های ۹۰ دقیقه‌ای و شش ساعته.

— نگارش طرح فیلمنامه‌ی «طومار شیخ شرزین». نگارش طرح فیلم کوتاه «شغل پنج»؛ و

طرح فیلم «وهم» که بعدها پایه‌ی فیلمنامه‌ی «وقت دیگر، شاید» شد. نگارش طرح فیلم «در

می‌زنند، چرا باز نمی‌کنید؟». نگارش طرح فیلمنامه‌ی «نگهبان».

۱۳۵۹ - نگارش «شب سمور» و کوشش برای ساختن آن با امکانات محدود.

- نگارش «اشغال» [فیلمنامه].

- نگارش «آینه‌های روبرو» [فیلمنامه].

- تدوین فیلم کوتاه «سلنڈر» [کارگردان: واروژ کریم مسیحی].

۱۳۶۰ - نگارش طرح و فصل‌بندی کفش‌های مبارک. نگارش طرح فیلمنامه‌ی «اتوبوس» که هرگز به آن صورت نوشته و ساخته نشد.

- کارگردانی فیلم «مرگ یزدگرد» با امکانات محدود؛ و توقیف آن تا امروز.

- اخراج از دانشگاه تهران پس از بیست سال کار دولتی.

- نگارش «خاطرات هنرپیشه‌ی نقش دوم» [نمایشنامه].

- تدوین فیلم نیمه بلند «بچه‌های جنوب؛ جستجوی دو» [کارگردان: امیر نادری].

۱۳۶۱ - نگارش «روز واقعه» [فیلمنامه].

- نگارش «زمین» [فیلمنامه].

- بازیگری فیلمنامه‌ی «داستان باور نکودنی» در نسخه‌ی چهار ساعته.

- نگارش «فتحنامه‌ی کلات» [نمایشنامه].

۱۳۶۲ - طرح و تمرین بی‌سرانجام «جنگنامه‌ی غلامان» [تقلید برای آفرینش خودجوش بازیگران].

- نگارش طرح فیلمنامه‌ی «سفر به شب [یا = حجله‌ی عیسا]». نگارش طرح «تاریخ سری سلطان در آسکون».

۱۳۶۳ - نگارش «پرونده‌ی قدیمی پیرآباد» [فیلمنامه].

- نگارش «عیارنامه» [فیلمنامه].

- نگارش «کفش‌های مبارک» [فیلمنامه].

- نگارش «تاریخ سری سلطان در آسکون» [فیلمنامه].

- نگارش «وقت دیگر، شاید» [فیلمنامه].

- تدوین فیلم «دونده» [کارگردان: امیر نادری].

- نگارش طرح «شکاف سایه‌ها» برای فیلم.

۱۳۶۴ - نگارش فیلمنامه و کارگردانی فیلم «باشو، غریبه‌ی کوچک»؛ و توقیف آن پس از پنج جلسه پیش‌نمایش برای چهار سال.
- آغاز مهاجرت خانواده‌اش از ایران؛ رفتن نیلوفر.
- نگارش «قلعه‌ی کولاک» [فیلمنامه].
- نگارش طرح فیلمنامه‌های «شغل شش»، «شغل هفت»، و طرح نمایش «شبنامه».
- نگارش «پرده‌خانه» [نمایشنامه].

۱۳۶۵ - نگارش «طومار شیخ شرزین» [فیلمنامه].
- نگارش «گیلگمش» [فیلمنامه].
- نگارش «دبیاچه‌ی نوین شاهنامه» [فیلمنامه].
- نگارش طرح «پرده‌ی نئی» برای فیلم.
- ۲۶ مرداد ماه؛ مرگ پدر؛ استاد نعمت‌الله (ذکائی) بیضایی.
- آغاز کارگردانی «وقت دیگر، شاید» در پایان سال که به درخواست تهیه‌کننده «شاید وقتی دیگر» شد.

۱۳۶۶ - پایان «شاید وقتی دیگر».
- مهاجرت بازمانده‌ی خانواده‌اش از ایران؛ همسرش و نگارش.
- نگارش طرح فیلمنامه‌ی «سند» و طرح فیلمنامه‌ی «فیلم در فیلم».
۱۳۶۷ - ترک ایران برای بازیابی خانواده‌اش.
- نگارش «آقای لیر» [فیلمنامه].
- نگارش «برگی گم شده از اوراق هویت یک هموطن آینده» [فیلمنامه].
- نگارش «جنگنامه‌ی غلامان» [نمایشنامه].

۱۳۶۸ - بازگشت به ایران برای بازیابی فرهنگ کشورش.
- نگارش «سفر به شب» [فیلمنامه].
- نگارش «مسافران» [فیلمنامه].

۱۳۶۹ - نگارش «فیلم در فیلم» [فیلمنامه].

— آغاز کارگردانی «مسافران» در پایان سال.

۱۳۷۰ — پایان فیلم برداری «مسافران» و تدوین آن.

۱۳۷۱ — نگارش «چه کسی رییس را کُشت؟» [فیلمنامه براساس طرح «سه شاهد» از سال ۱۳۴۹].

— مشکلات ساختگی برای نمایش «مسافران» و نامه‌ی اعتراض بیضایی همراه با پس فرستادن جایزه جشنواره‌ی فجر، و رو در رویی با کارشکنی‌های تازه.

— نگارش «سگ کُشی» [فیلمنامه].

— نگارش «یوانا، یا نامه‌ای به هیچ کس» [فیلمنامه].

— ازدواج با مژده شمسایی.

۱۳۷۲ — نگارش «گیرگور» یا «گفتگو با خاک» [فیلمنامه‌ی کوتاه].

— نگارش «سیاوش خوانی» [برای فیلم و همچنین اجرای زنده‌ی میدانی].

— کوشش‌های بی‌هوده در چرخه‌ی اداری برای ساختن فیلم؛ هیچ کارش از تصویب نمی‌گذرد.

۱۳۷۳ — نگارش «آوازه‌های تنه آرسو» [فیلمنامه].

— نگارش طرح «کلاه بی‌سر» برای فیلم.

— نگارش «طربنامه» [مجلس تقلید].

— نگارش نسخه‌ی نخست «سهراب کُشی» [نمایشنامه].

— طرح رشته فیلم‌های «کودکان جنگ» که کسی آن را نخواست.

۱۳۷۴ — تولد نیاسان.

— نگارش «حورا در آینه» [فیلمنامه].

— ویرایش و انتشار «هیچکاک در قاب» بر پایه‌ی گفتگویی با گروهی از دانشجویان سینما در

بهار ۱۳۷۰.

— تنها نمایش کامل فیلم‌های بیضایی در جشنواره فیلم وین (اوپناله - ۹۵) و اعتراض بخش

بین‌المللی انجمن سینمایی فارابی از طریق ارسال دورنگارهای تهدیدآمیز.

— تدوین «برج مینو» [فیلم بلند: کارگردان ابراهیم خاتمی کیا].

– تدوین «بازی‌های پنهان» [فیلم بلند: کارگردان کریم هاتفی‌نیا] که بعدتر کارگردان در آن دست بُرد.

– نگارش سه طرح برای فیلم صد ثانیه‌ای در بزرگداشت صدمین سال سینما [که نساخته ماند] و بعدها با سه طرح دیگر در شماره‌ی ویژه‌ی مجله‌ی فیلم به مناسبت صد سالگی سینمای ایران، منتشر شد. هفتمین این طرح‌ها را نویسنده عمداً منتشر نکرد.

– باز یافتن و به پایان رساندن و ویرایش «کارنامه‌ی بُندارِ بیدخش»؛ سومین بُرخوانی به زبان کهن، پس از سی و پنج سال.

۱۳۷۵ – بُن بست کامل تلاش‌هایش برای فیلم‌سازی و یافتن شغل. اقامت در استراسبورگ به دعوت پارلمان بین‌المللی نویسندگان.

– نگارش «مقصد» [فیلمنامه].

– نگارش «اعتراض» [فیلمنامه].

– بازنگاری «چشم‌انداز» [فیلمنامه‌ای که سه داستان جداگانه‌ی آن همراه با چند طرح دیگر او، در سال‌های ۱۳۵۲ و ۵۳ در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان گُم شده بود].

۱۳۷۶ – نگارش چهارمین نمایشنامه‌ی عروسکی پس از سی و چهار سال؛ با نام «مجلس بساط برچیدن».

– نگارش طرح «هدایت» برای فیلم.

– بازگشت به ایران و کار بر صحنه‌ی نمایش پس از هجده سال جلوگیری از کار صحنه‌ای‌اش. تمرین و اجرای «بانو آئویی» نوشته میثیما یوکیو [یوکیو میثیما] بر صحنه در تهران، که بعد در فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۷۷ هم ادامه یافت.

– تمرین و اجرای «کارنامه‌ی بُندارِ بیدخش» در پایان سال ۱۳۷۶، که در فروردین ۱۳۷۷ هم ادامه یافت.

– تدوین «نقشی بر آب» [فیلم کوتاه: کارگردان حمیدرضا صلاحمند].

– نگارش «افرا یا روز می‌گذرد» [نمایشنامه].

۱۳۷۷ – ضبط «کارنامه‌ی بُندارِ بیدخش» در آخرین اجراها.

– ضبط «بانو آئی» در آخرین اجراها.

– نگارش «مجلس قربانی سَنَمار» [نمایشنامه].

– نگارش «گفتگو با باد» [فیلمنامه‌ی کوتاه].

- اجرای «کارنامه‌ی بُندار بیدخش» در تماشاخانه‌ی «روتر» شهر مولهایم آلمان در چهارچوب جشنواره سالانه‌ی تئاتر جاده‌ی ابریشم.
- کارگردانی فیلم کوتاه «گفتگو با باد» پس از هفت سال دوری از سینما؛ که چون وصله‌ای ناجور، از مجموعه‌ای که برای آن ساخته شده بود کنار گذاشته شد.
- طرح اتاقک [برای فیلم].

۱۳۷۸ - پس گرفتن فیلم «گفتگو با باد» از تهیه‌کننده‌ی آن.
- نگارش «گفتگو با آب» و «گفتگو با آتش» [فیلمنامه‌های کوتاه]؛ که از پیوند آنها با «گفتگو با خاک» و «گفتگو با باد» پیش نوشته، فیلمنامه‌ی «گفتگو با آب، خاک، آتش» درآمد؛ و کوشش بیهوده برای ساختن آن.
نسخه‌ی نهایی «سهراب‌کُشی» [نمایشنامه].

- نسخه‌ی نهایی «جانا و بلادور» [برای سایه‌بازی]؛ پس از بیست و دو سال.
- نسخه‌ی نهایی «همایش» [نمایشنامه‌ی کوتاه].
- نگارش طرح «گم‌گشته» برای فیلم.
- نگارش «گزارش اردوایراف» [نمایشنامه].
- آغاز کارگردانی «سگ‌کُشی».

۱۳۷۹ - تدوین «سگ‌کُشی».

- نگارش «ایستگاه سلجوق» [فیلمنامه].
- نگارش «مجلس ضربت زدن» [نمایشنامه].
- تدوین فیلم کوتاه «باد سرخ» [کارگردان: علی محمد قاسمی].
- تدوین فیلم بلند «زمانه» [کارگردان: حمیدرضا صلاحمند] که بعدتر کارگردان در آن دست

برد.

۱۳۸۰ - کوشش ناموفق برای جلوگیری از نمایش نسخه‌ی قصابی شده و تغییر هویت یافته‌ی فیلم «سگ‌کُشی» در جشنواره‌های خارجی. آغاز دو سال تمام‌درگیری و ایستادگی در برابر تشکلهای عنکبوتی سینمای داخلی که پنجاه دقیقه از «سگ‌کُشی» را حذف کرده بودند؛ و سرانجام نمایش نسخه‌ی کامل آن در ایران.

- ۹ آبان ماه: مرگ مادر؛ بانو تیره موافق [همسر شادروان استاد ذکائی بیضایی].

۱۳۸۱ - نگارش نسخه‌ی بیست دقیقه‌ای «شب هزار و یکم (۳)» به پیشنهاد تئاتر پتی نائین کپنهاگ؛ برای اجرا در برنامه‌ی نمایشی «هزار و یک شب - امروز» شامل ده نمایشنامه‌ی کوتاه از ده نمایشنامه‌نویس خاور نزدیک؛ و اجرای آن به کارگردانی آلن لایدیارد در همان تئاتر.

- نگارش فیلمنامه‌ی «اتفاق خودش نمی‌افتد» و کوشش ناکام برای ساختن فیلم مستقل؛ یا دست کم دور از نفوذ تشکلهای عتکبوتی سینمای ایران.

- چهار طرح برای چهار فیلم که نمی‌توان ساخت.

۱۳۸۲ - انتشار «دیوان نمایش» [دو جلد نخست: نمایشنامه‌های تا سال ۱۳۴۹].

- ناکامی در ساختن «اتفاق خودش نمی‌افتد» در چرخه‌ی سیاست پُرسابقه‌ی مجوز کتبی و منع شفاهی!

- نگارش «شب هزار و یکم / ۱»

- نگارش «شب هزار و یکم / ۲»

- بازنگاری «شب هزار و یکم / ۳»

- تمرین و اجرای «شب هزار و یکم» [سه نمایش جدا ولی به هم پیوسته] بر صحنه‌ی تالار چهارسوی تئاتر شهر.

- ضبط «شب هزار و یکم» در آخرین اجراها و آغاز تدوین آن.

- ضبط گفت و گوهایی با دست‌اندرکاران «مسافران» و «سگ‌گشی» برای تهیه‌ی مستندهایی درباره‌ی این دو فیلم.

- نگارش «ریشه‌یابی درخت کهن» [پژوهش].

۱۳۸۳ - انتشار «ریشه‌یابی درخت کهن» [پژوهشی در ریشه‌ی هزار و یک شب].

- ضبط گفت و گوهایی با بازیگران «بانو آتویی» و «کارنامه‌ی بُندارِ بیدخش» برای تهیه‌ی مستندهایی درباره‌ی این دو نمایش.

- پایان تولید «مسافران در راه»؛ مستندی از پشت صحنه‌ی فیلم مسافران.

- پایان تولید «پرونده‌ی کوتاه سگ‌گشی»؛ مستندی از پشت صحنه‌ی فیلم سگ‌گشی.

۱۳۸۳ - نگارش «سند» [فیلمنامه]

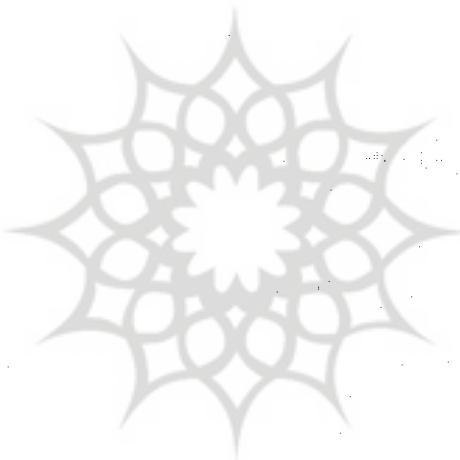
- نگارش «ماهی» [فیلمنامه]

- نگارش «مجلس شبیه در ذکر مصایب استاد نوید ماکان و همسرش مهندس رُخشید

فرزین» [نمایشنامه]

۱۳۸۴ - تمرین و اجرای «مجلس شبیه در ذکر مصایب استاد نوید ماکان و همسرش مهندس
رُخشید فرزین» بر صحنه‌ی بزرگی تئاتر شهر که پس از بیست و چهار اجرا متوقف شد!
- نگارش «هزار افسان کجاست؟» [پژوهش و نقد پژوهش در ریشه‌شناسی هزار و یک شب]
«ماهی» در انتظار مجوزا
«طربنامه» در انتظار باز شدن فضا!

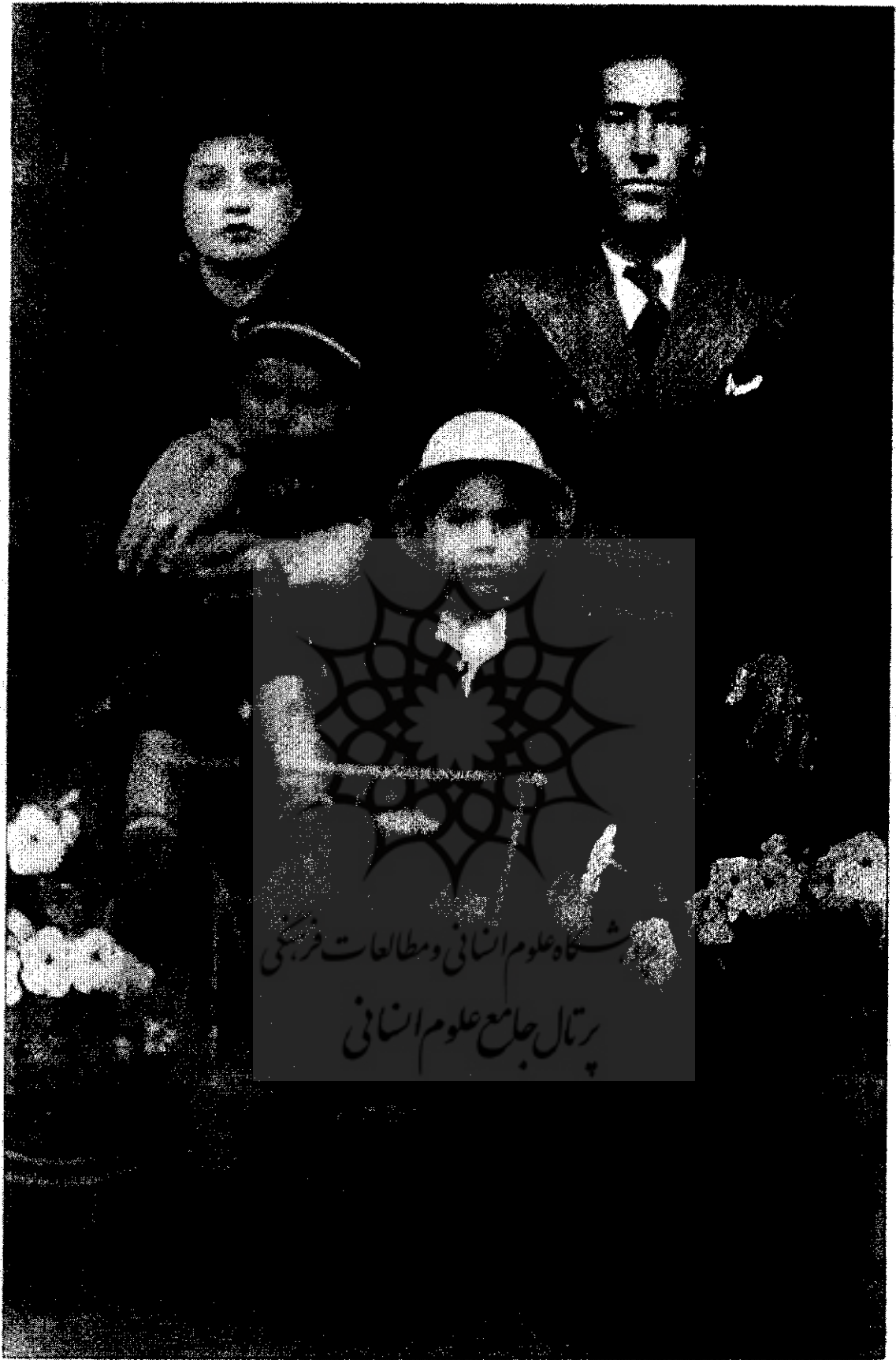
۱۳۸۵ - هزار افسان کجاست؟ [پژوهش] در انتظار مجوزا
- ساختن فیلم هفت دقیقه‌ای ویدیویی درباره‌ی فرش ایران با نام قالی سخنگوا
- نگارش لبه‌ی پرتگاه [فیلمنامه]؛ و کوشش برای ساختن آن.
- شش طرح برای نساختن شش فیلم.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

خواهش مجدد از مشترکین گرامی

از مشترکین گرامی که تاکنون به نامه‌ی دفتر مجله‌ی پاسخ نداده و
وجه اشتراک خود را ارسال نفرموده‌اند، خواهش می‌شود که هر چه
زودتر بدهی خود را پرداخت و مجله را پشتیبانی فرمایند.

شکوه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

● با مادر و پدر و خواهرش

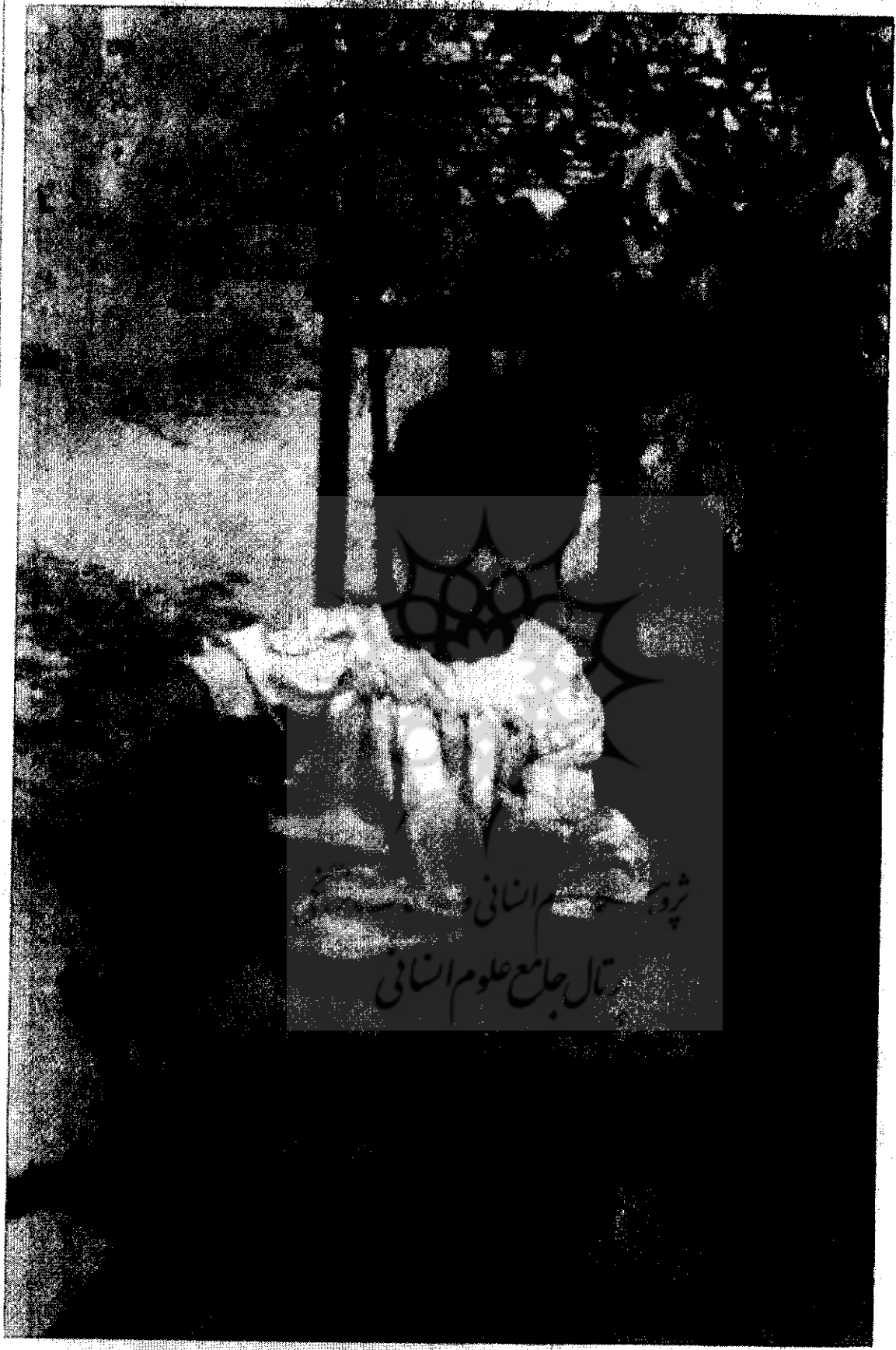

زادروز بهرام بیضاوی در دو سال دیگر

● خط پدر: نورچشمی بهرام بیضاوی در دو سال و نیم

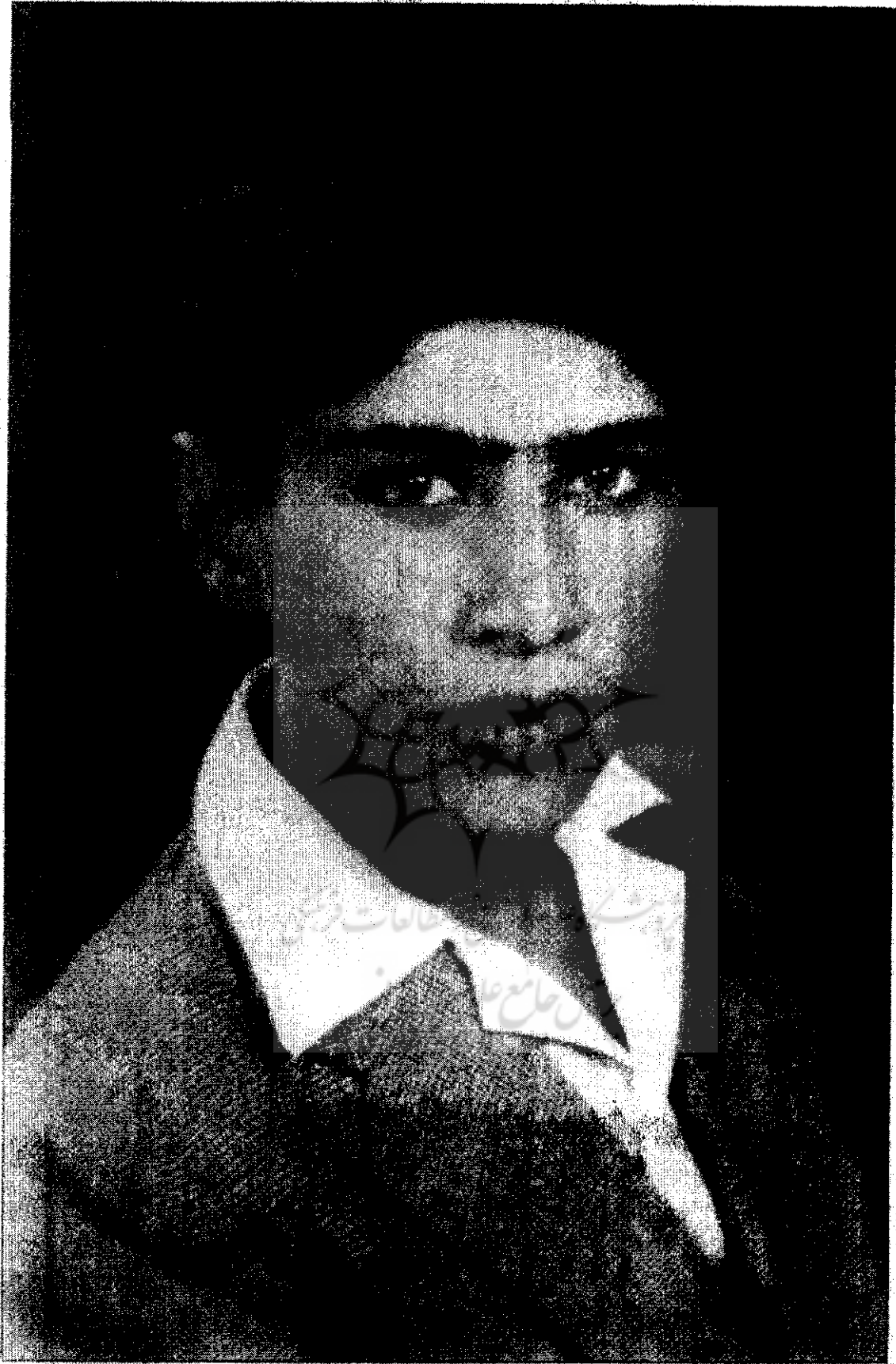

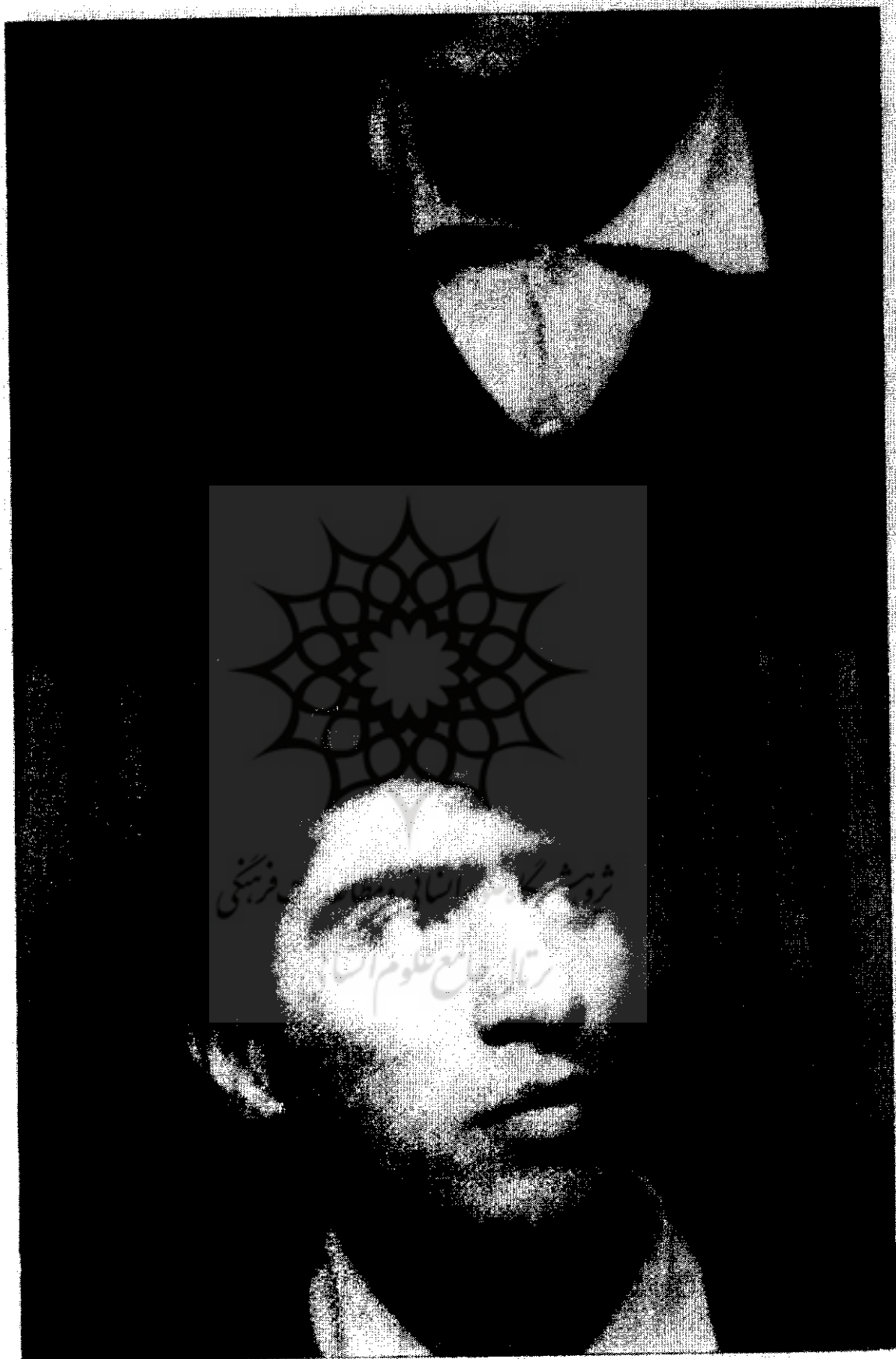

پروفیسر سید اسماعیل انصاری
تال جامع علوم انسانی

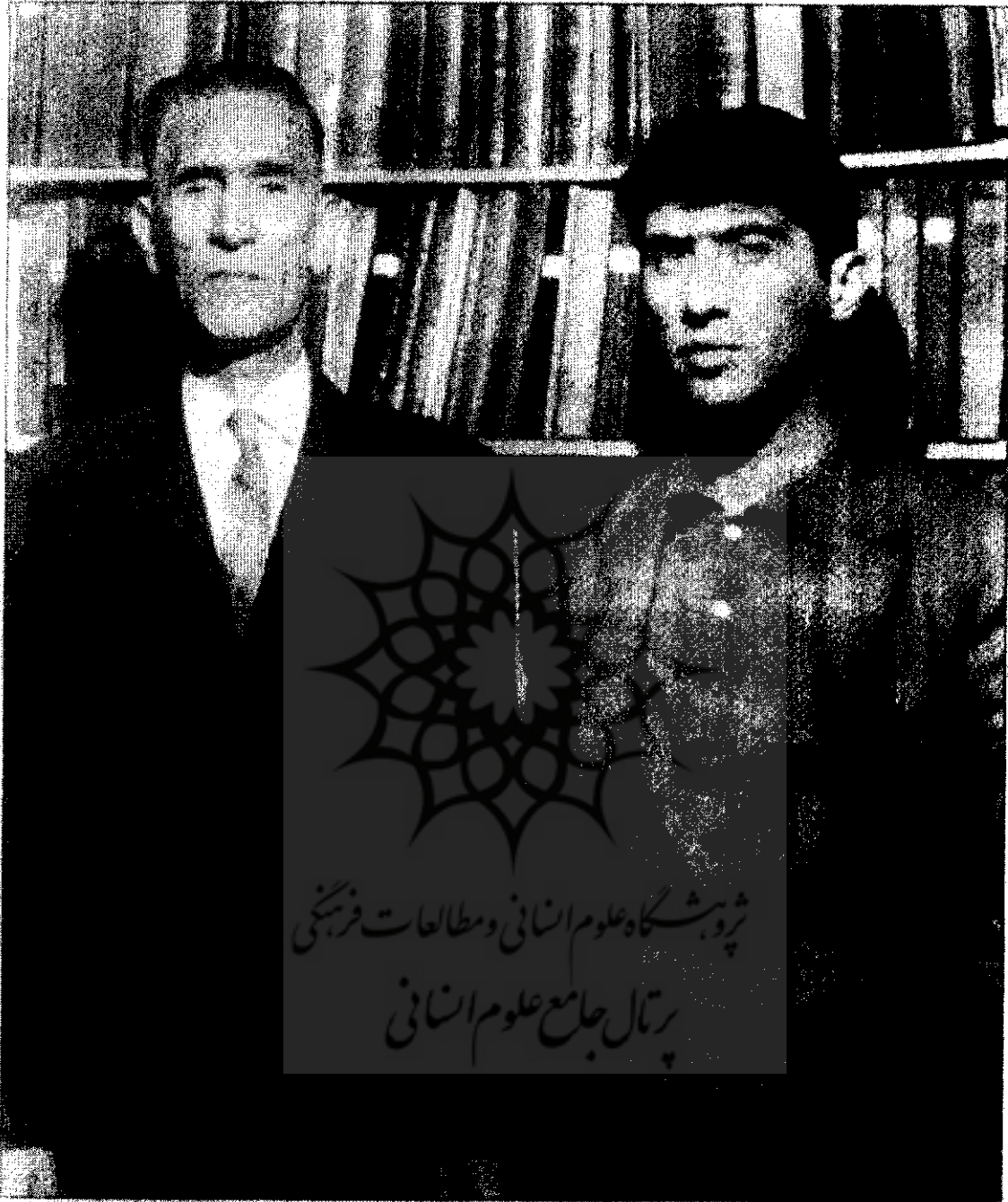

تصویری از چهره آقای حاج آقا غریب در دیاری غریب و قسمتی ماه پنهان در پارک

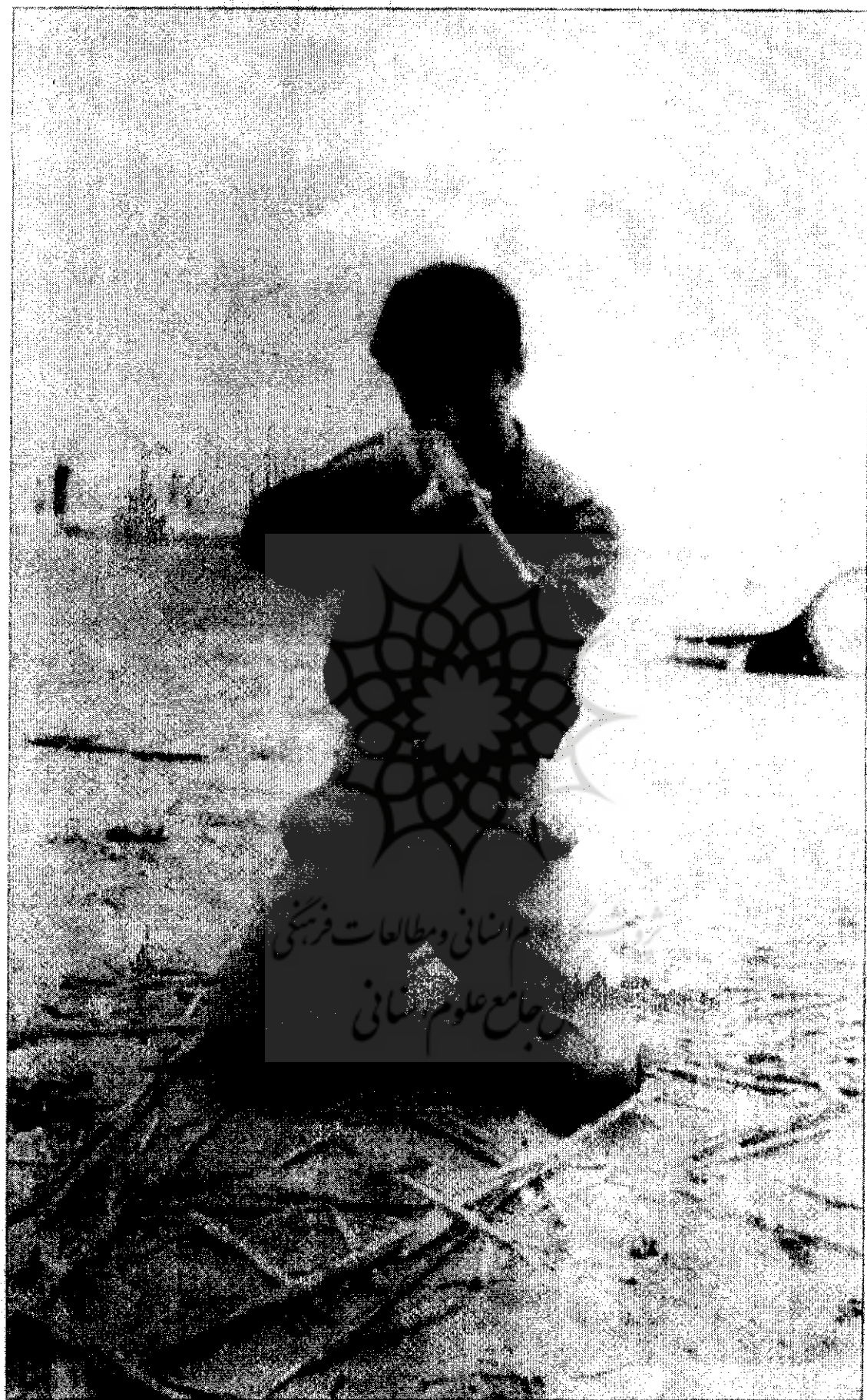

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

پژوهش‌های علمی و مطالعات فرهنگی
در جامع علوم انسانی

● پشت صحنه‌ای عمر سیلو (۱۳۴۹)

۲۰

● پشت صحنه‌ای عمر سیلو (۱۳۴۹)

● پشت صحنه‌ی رگبار (۱۳۵۰)

۴۱

● پشت صحنه‌ی رگبار (۱۳۵۰)

● پشت صحنه‌ی سفر (۱۳۵۱)

● پشت صحنه‌ی سفر (۱۳۵۱)

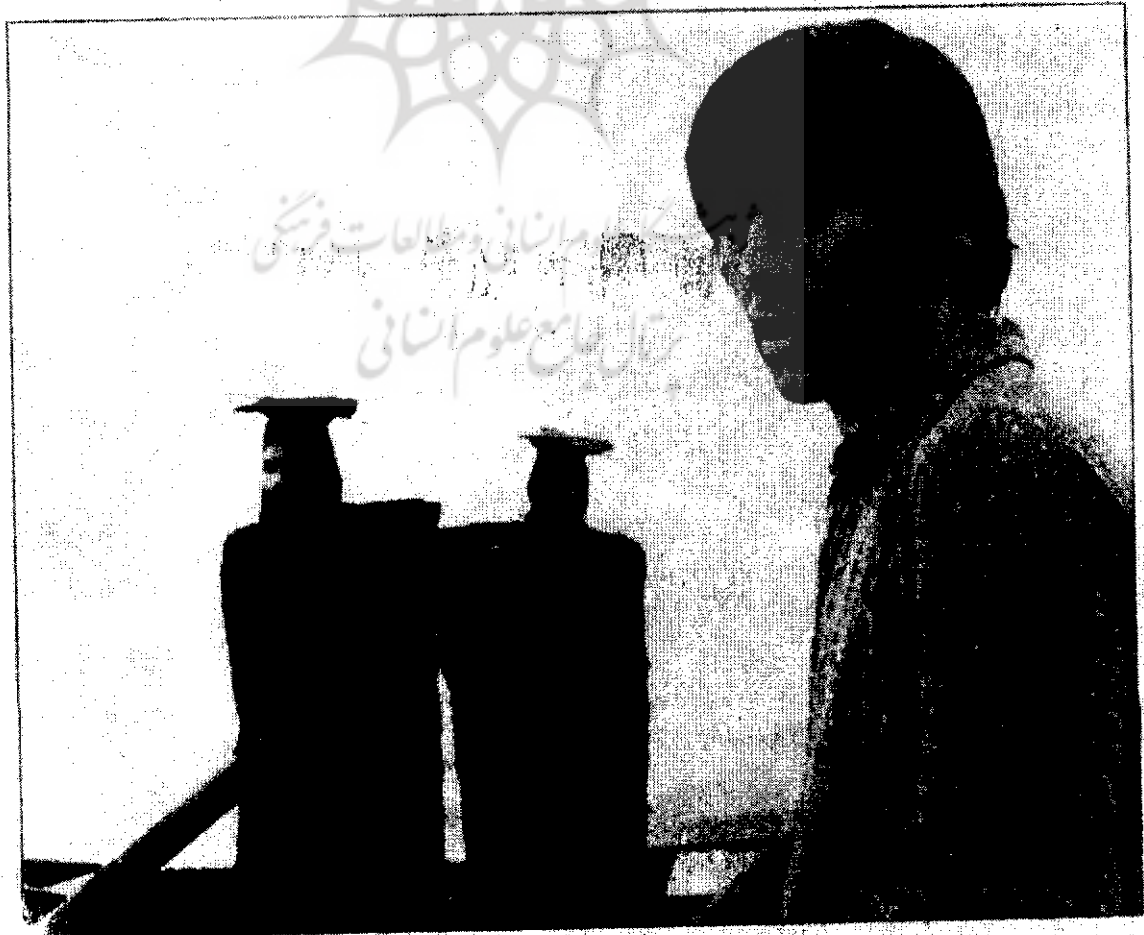
● پشت صحنه‌ی چریک‌های تارا (۱۳۵۲)

● پشت صحنه‌ی چریک‌های تارا (۱۳۵۲)

● پشت صحه‌ی چریکه‌ی تارا (۱۳۵۲)

● پشت صحه‌ی غویبه و به (۱۳۵۲)

۴۵

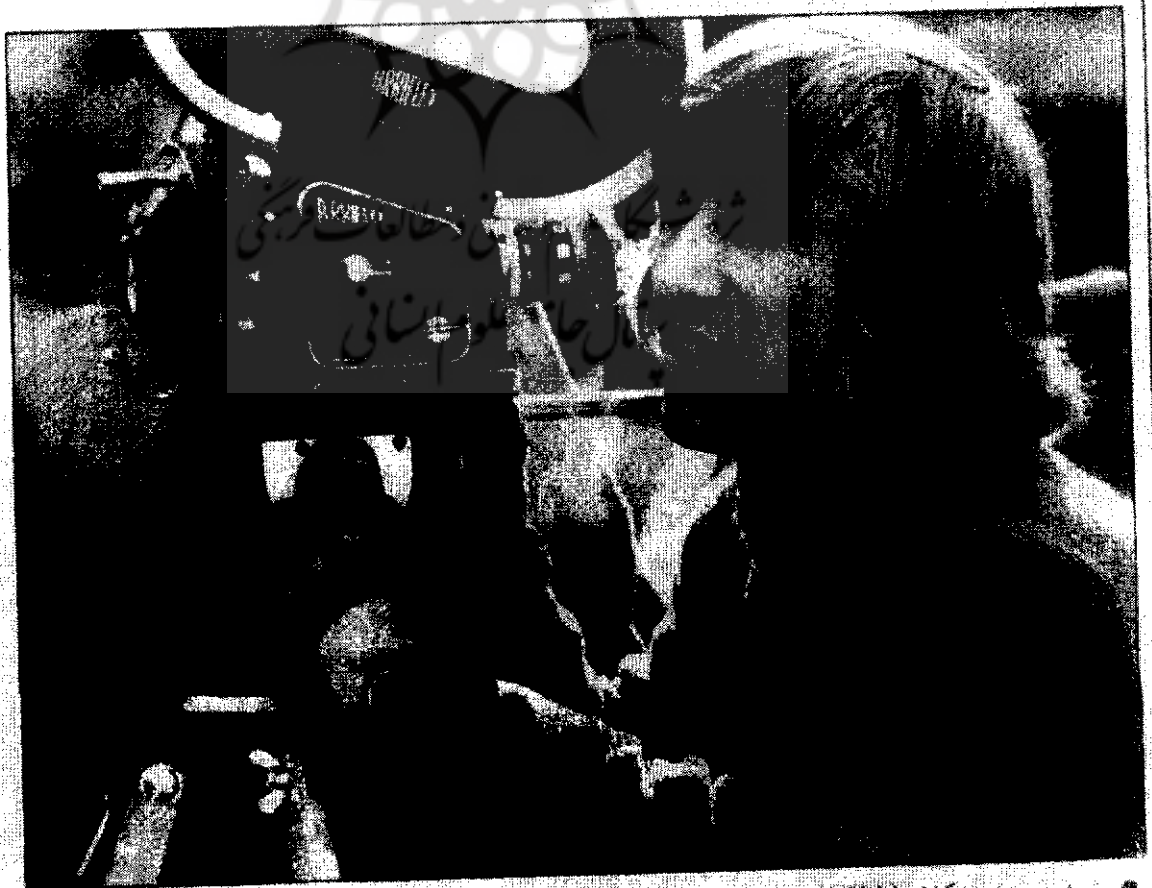
بشت

بشت صحته‌ی غریبه و میه (۱۳۵۲)

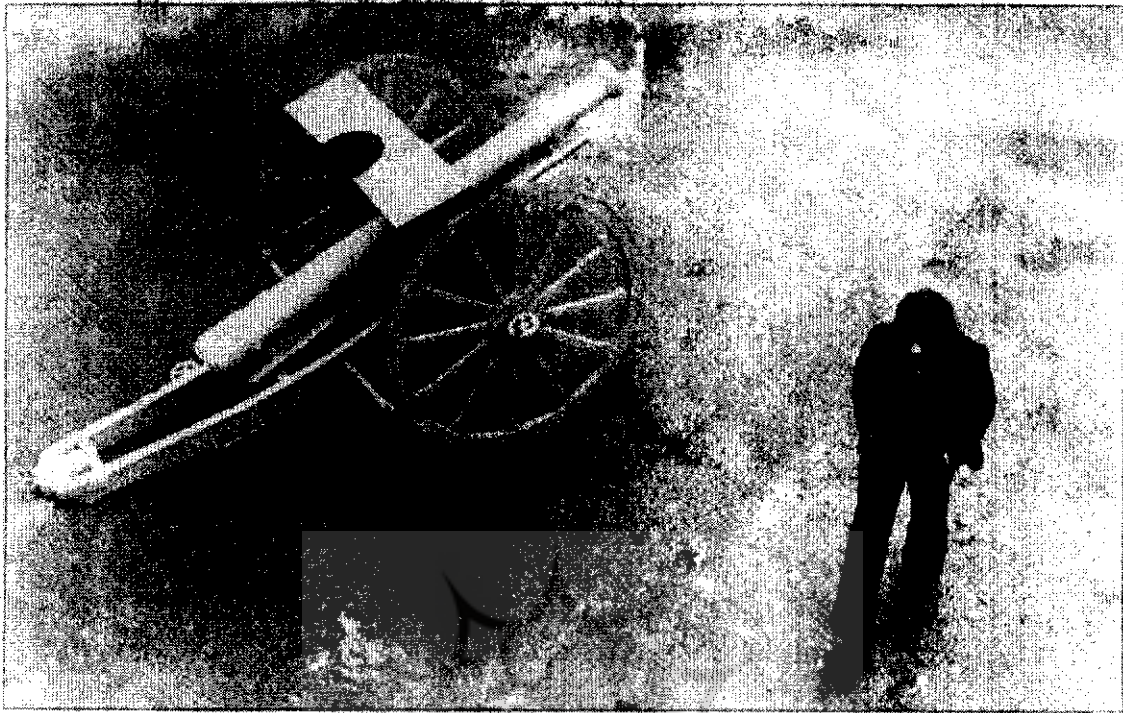

• بنت صحنی کا علاج (۱۳۵۵ھ)

• بنت صحنی کا علاج (۱۳۵۵ھ)

● پشت صحنه‌ی کلاغ (۱۳۵۵)

پشت صحنه‌ی کلاغ
پشت صحنه‌ی کلاغ

● پشت صحنه‌ی مرگ یزدگرد (۱۳۶۰)

● پشت صحنه‌ی مرگ یزدگرد (۱۳۶۰)

● پشت صحنه‌ی باشو غریبه‌ی کوچک (۱۳۶۴)

● پشت صحه‌ی باشو غریبه‌ی کویچک (۱۳۴۴)

● پشت صحه‌ی باشو غریبه‌ی کویچک (۱۳۴۴)

● است سخنهای شاید وقتی دیگر (۱۳۶۶)

● است سخنهای شاید وقتی دیگر (۱۳۶۶)

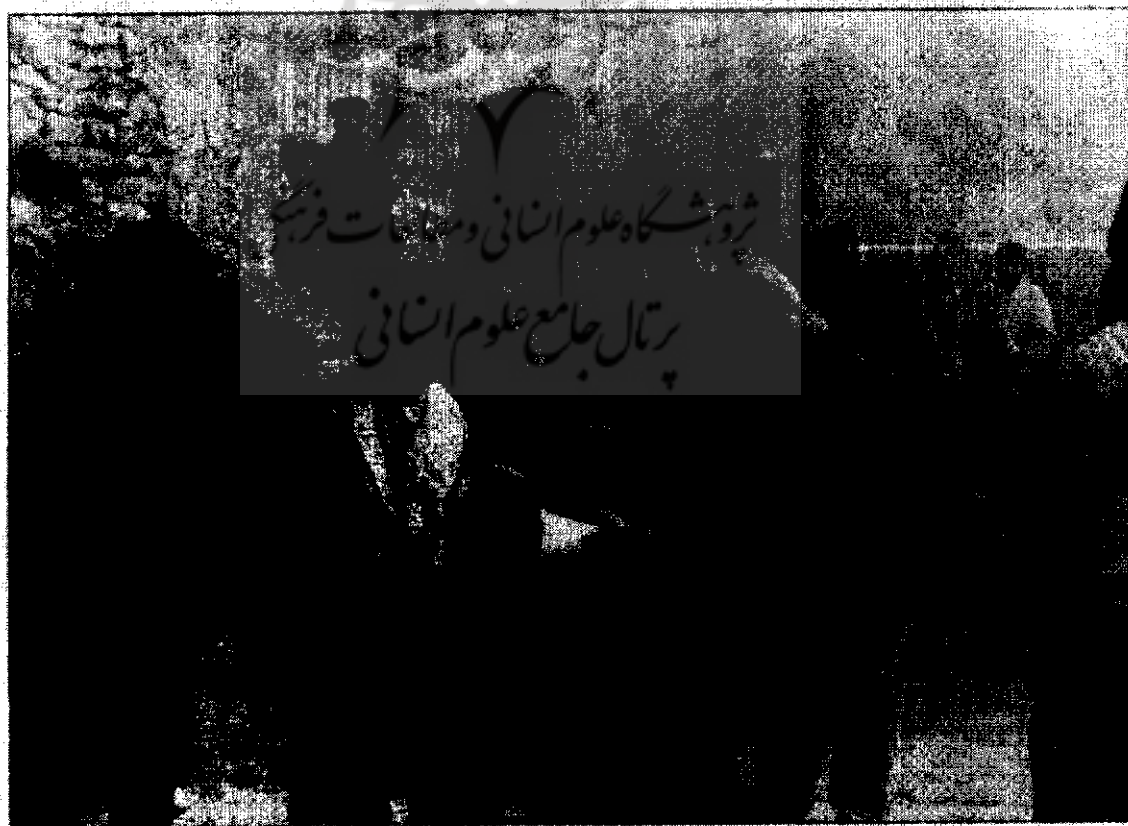

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

● پشت صحنه‌ی مسافران (۱۳۶۹)

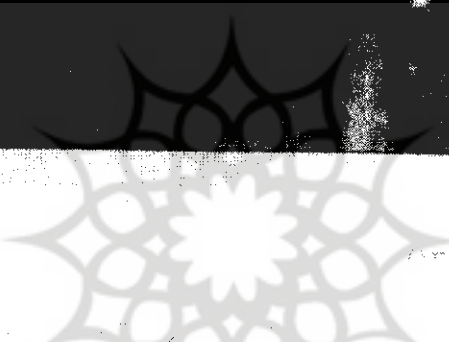

● پشت صحنه‌ی مسافران (۱۳۶۹)

۵۲

● پست صحیفی مسافران (۱۳۶۹)

● پست صحیفی گفتگو با نادر (۱۳۷۷)

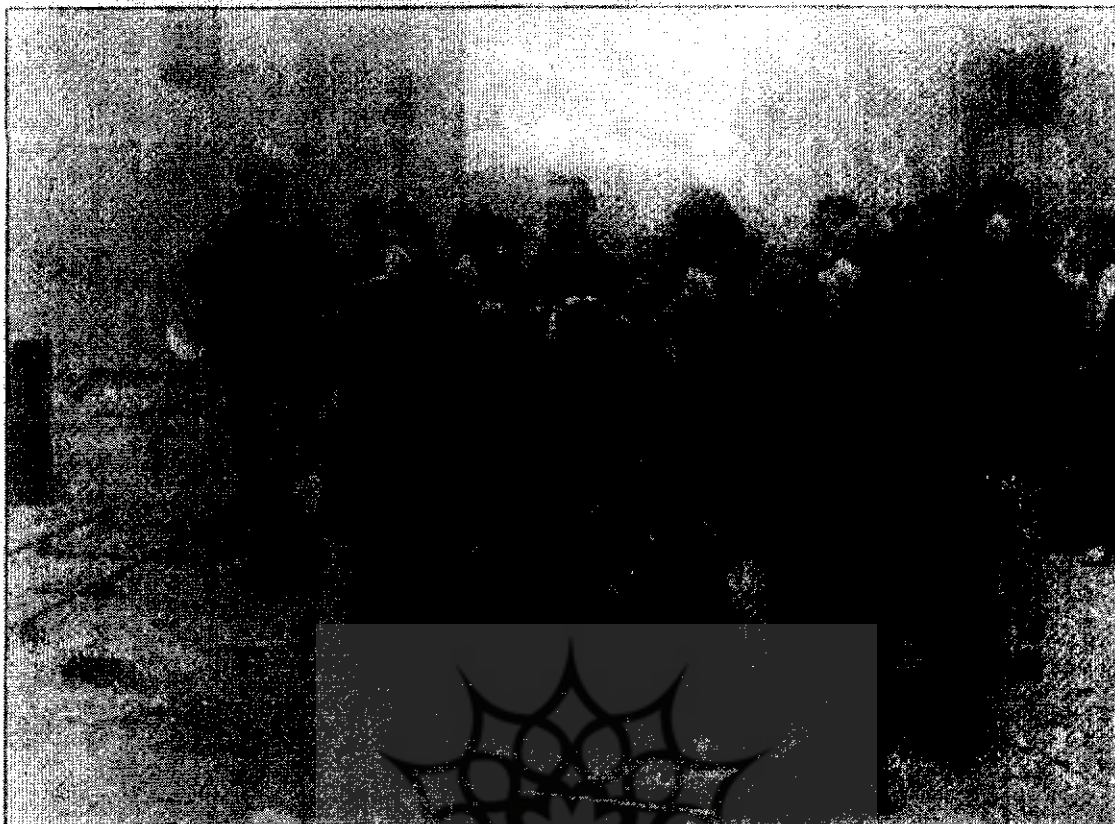

● پست صحیفی گفتگو با یاد (۲۷۷)

● پست صحیفی سنگ کشی (۱۲۷۹)

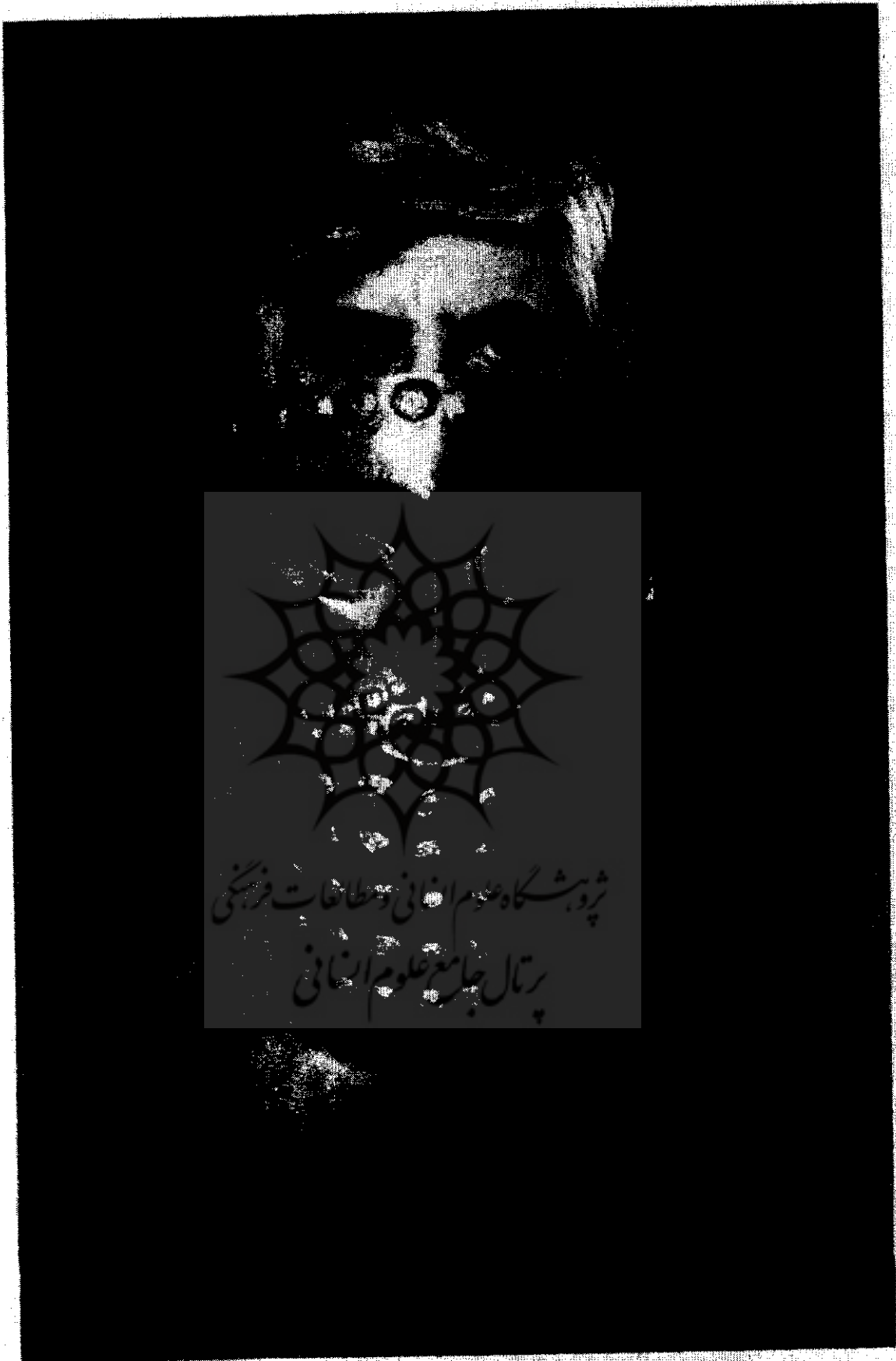
● پشت صحنه‌ی سنگ‌کشی (۱۳۷۹)

۵۵

● پشت صحنه‌ی سنگ‌کشی (۱۳۷۹)

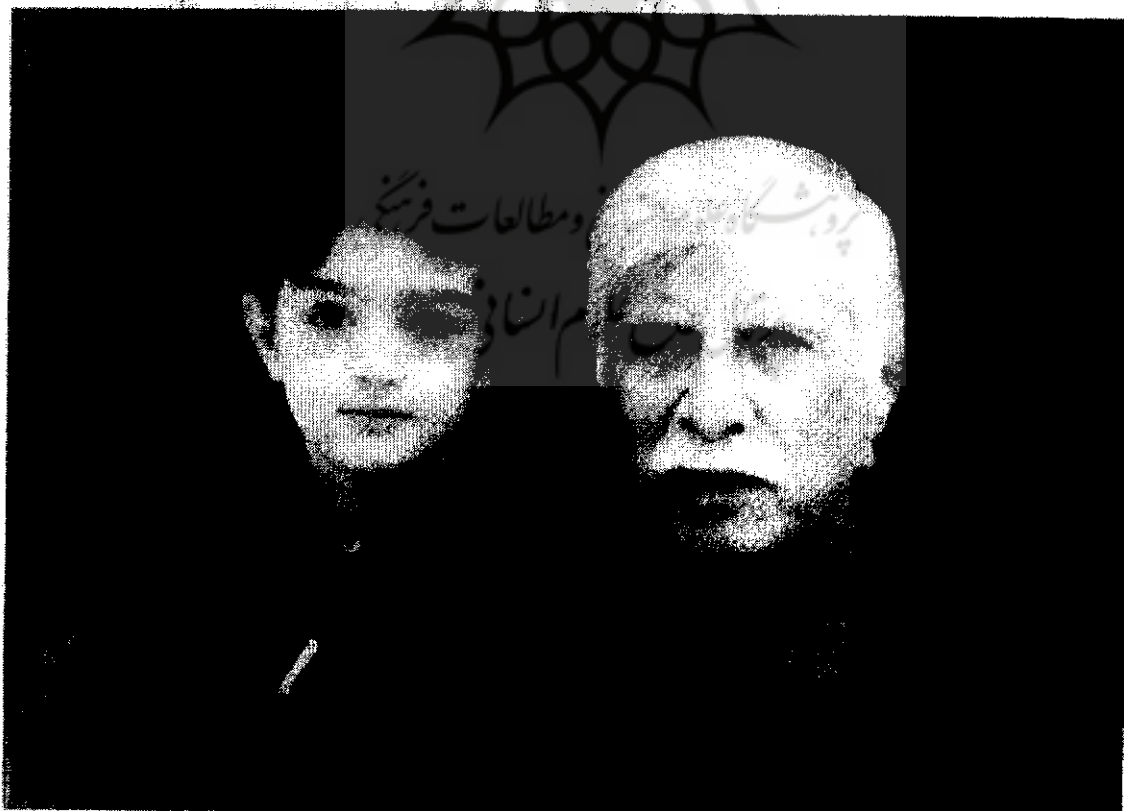

پروپشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۵۷

• با مزده شمسایی همکار و همسرش

• با یاسان